Μέλος και τμήμα της περίφημης γενιάς του '30, ο Άγγελος Τερζάκης, ξετυλίγει με χάρη και άνεση το ταλέντο του στην Μενεξεδένια πολιτεία.

Την χάρηκα, σε μια έκδοση του '80 και όταν έκανα την αριθμητική, κατάλαβα ότι από τότε που τυπώ θηκε αυτή η έκδοση, έως το σήμερα, το χρονικό διάστημα ήταν περίπου το ίδιο από τότε που η Μενεξεδένια πολιτεία πρωτοεκδόθηκε μέχρι το '80.

Το '80, που η Ελλάδα ζούσε στον ενθουσιαστικό πυρετό της υπογραφής ένταξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ήταν τέλη Μαίου του '79, να θυμίσω, όταν υπογράφηκε η συμφωνία ένταξης, στο Ζάππειο μετά πάσης επισημότητας.

Δυο μήνες και λίγες μέρες αργότερα, στις 3 Αυγούστου, του '79, ο Άγγελος Τερζάκης, στα '72 του ξεψύχησε. Η γενιά του, η βασανισμένη από Κατοχή, Εμφύλιο γενιά του, αποχωρούσε και παρέδιδε στις επόμενες.

Έχοντας καταβάλει βαρύ το τίμημα της ύπαρξης της, σε ένα κυκεώνα ανατροπών, βίας, και απωλειών έφευγε σε μια εποχή αισιοδοξίας, έτσι σαν η Ιστορία να ήθελε να την εμφανίσει ως πολύ αδικημένη. Έφευγε όμως, αφήνοντας πίσω εξαιρετικά δείγματα πολιτισμού, πολλά από αυτά απότοκα ακριβώς των ακραίων εμπειριών που βίωσε.

Χρειάστηκαν για αυτό άνθρωποι ταλαντούχοι, λεπταίσθητοι και ανθεκτικοί μαζί. Λεπταίσθητοι για να τα νιώσουνκαι ανθεκτικοί στην έκθεση και στην κριτική της εποχής τους.

Ο Άγγελος Τερζάκης ανήκει σε αυτήν κατηγορία και πέρα από όσα μαρτυρούν οι καταθέσεις για την ακεραιότητα του βίου του, υπάρχει, ως μόνιμη παρακαταθήκη στα ελληνικά γράμματα το συγγραφικό του έργο.

Η «Μενεξεδένια Πολιτεία» είναι ένα κομμάτι του. Δεν θάλεγες ότι έχει αισιόδοξο μήνυμα. Εξάλλου η απαισιοδοξία είναι συχνά η άλλη ερμηνεία του ρεαλισμού.

Το αντικείμενό του, είναι η περιγραφή της καθημερινότητας μιας προβληματικής αστικής οικογένειας, βρίθει από στοιχεία παρακμής. Ο πατέρας άβουλος μα τίμιος, η μητέρα αριβίστρια εγκαταλείπει το σπίτι, ο γυιός στα χνάρια της και η κόρη ευγενική φυσιογνωμία που αντιστέκεται αξιοπρεπώς. Στο κάδρο έρχεται και ένα εξίσου κλειστό, πιεσμένο,

αξιοπρεπές αγόρι, να πάρει τη θέση του, να διεκδικήσει τις αδυναμίες του.

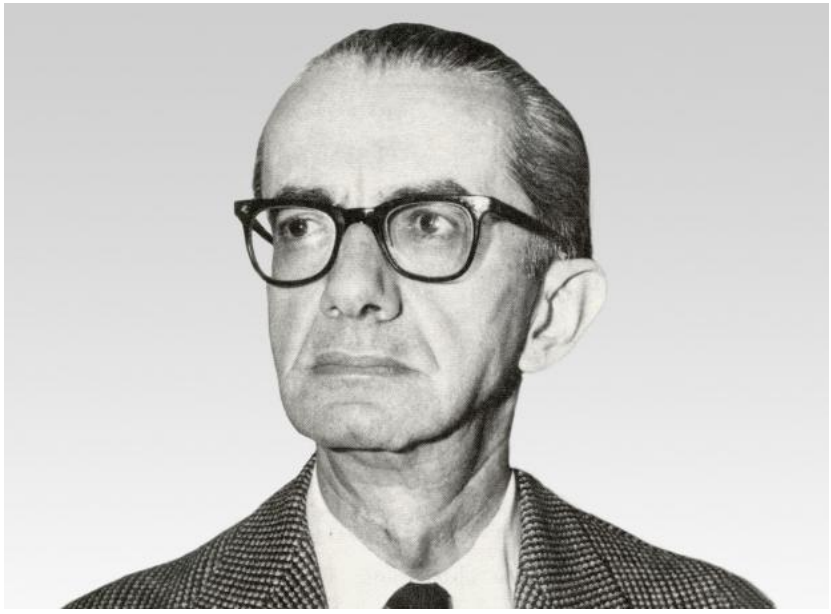

Αυτό είναι το πλαίσιο που έρχεται να κεντήσει ο Άγγελος Τερζάκης:

«Με δάγκωσε, μ' εσφιξε, και τύλιξε με τα μπράτσα της το λαιμό μου, με τον έρωτα εκείνο το αδηφάγο που ξεχειλίζει από μίσος».

«ο βοηθός είχε την αδυναμία της τιμιότητας»

«ούτε τα μάνταλα, ούτε κι η αγκαλιά κρατάνε κοντά σου τους ανθρώπους».

«το χειρότερο είναι πως οι άνθρωποι μαθαίνουν από μικρά παιδιά να εμπορεύονται την ψυχή τους»

«οι άνθρωποι με τις παλιές αρχές, εκύρηξαν σε διωγμό τον έρωτα, που είναι "ανήθικος" και καθιέρωσαν το συνοικέσιο που είναι ηθικό».

«Κυβερνάει η πολιτεία τους ανθρώπους σα θεότητα απόκρυφη, δυναστική, με το αόρατο γνέψιμο της μοίρας.»

Κάπως έτσι τελείωσε η ανάγνωση που έλαβε χώρα σχεδόν αποκλειστικά αργά, τις νύχτες.

Ταλαιπωρημένο κάπως από το χρόνο, το συγκεκριμένο βιβλίο, με ανιχνεύσιμη την μυρουδιά υγρασίας στις σελίδες του, αποτέλεσμα μιας χρόνιας έκθεσης σε μη αεριζόμενο περιβάλλον. Μου το έδωσε ο Βενιαμίν, που το αγόρασε μεταχειρισμένο.